

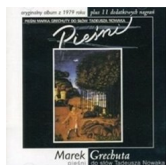
Marek Grechuta – Piesni Do Slow Tadeusza Nowaka (1979)

Written by bluelover

Friday, 11 May 2012 17:04 - Last Updated Friday, 15 January 2016 20:22

Marek Grechuta – Piesni Do Slow Tadeusza Nowaka (1979)

1. *Stoja gorzkie pagórki* 2. *Gdzie ty jesteś* 3. *Nie wiem o trawie* 4. *Wody są czyste* 5. *Bolą mnie nogi* 6. *Za lasami za wodami* 7. *Spłł sie mój anioł* 8. *Pod ubogie niebo* 9. *W małym miasteczku* 10. *Szła jedwabiem osobnym* 11. *O Magdaleno* 12. *Żebrak, bo żebrze* 13. *Królowie królowie* 14. *Chcę być pomyłony* 15. *Matko Naturo* 16. *Dzieciństwo moje* 17. *Pieśń kronika* 18. *Nie dotykaj dzikich róż* 19. *Prom na Wiśle pod Tyńcem* 20. *Super ekspres* 21. *Historia pewnej podróży* 22. *Białe litery* 23. *Bo po to są* 24. *Muza Pomyślności* 25. *Głos* 26. *Gdzie mieszkasz nocy* 27. *Na szczeróć naszych nocy* Śpiew: Marek Grechuta
Teresa Haremza Magda Umer Marian Opania Chór Madrygalistów PWSM w Poznaniu
Instrumentaliści: Wojciech Kowalewski (perkusja) Mieczysław Mazurek (obój) Adam Moszumański (gitara basowa) Jerzy Wysocki (gitara) Jan Baytel (flet) Wojciech Węgliński (klawisze) Zdzisław Świerczyński (perkusja)

Album PIEŚNI MARKA GRECHUTY DO SŁÓW TADEUSZA NOWAKA zawiera fragmenty widowiska "Zapach łamanego w rękach chleba", którego premiera odbyła się w Poznaniu w ramach Wiosny Estradowej 1979 (Marek Grechuta zdobył nagrodę dla najlepszego kompozytora przeglądu). Materiałem literackim stały się tu wiersze Tadeusza Nowaka, najbardziej - po Leśmianie - metafizycznego z polskich poetów.

"Cudowny język Nowaka" zachwyił Grechutę już wcześniej, gdy komponował piosenkę Krajobraz z wilgą i ludzie, znaną z albumu DROGA ZA WIDNOKRES. Tym razem sięgnął głównie po wiersze z tomików "Psalmy" (1971) i "Psalmy nowe" (1978). Grechuta po raz pierwszy komponował na tak wielki aparat wykonawczy - orkiestra i chór madrygalistów pomogły mu stworzyć brzmienie równie oryginalne, co sama poezja Nowaka. Artysta uważa, że "dopiero pracując nad PIEŚNIAMI pokazał w pełni swoje możliwości kompozytorskie". W wierszach Nowaka ożywa galeria postaci - staruszek z fajką, kramarz i anioł, wiejski głupek i Magdalena, żebracy, królowie i zbójcy. Dlatego Grechuta zaangażował do projektu innych wykonawców i precyzyjnie rozdzielił pomiędzy nich role.

Magda Umer, głos delikatny i liryczny, reprezentuje najbardziej ulotny, duchowy element PIEŚNI (Wody są czyste z "zaświatową" wokalizą Grechuty w zakończeniu). Teresa Haremza jest patetyczna, wręcz wzniosła - jej głos stworzony do śpiewania psalmów (Za lasami za wodami i W małym miasteczku). Marian Opania, świetny głos aktorski, wnosi tak niezbędny w poezji Nowaka element ludyczny - czy w recytacji (Spł się mój anioł), czy w pieśni (Chcę być pomyłony). Warto zwrócić uwagę, jak zróżnicowane tło muzyczne przypisał kompozytor każdemu z tych głosów.

Sam Grechuta wykonuje utwory o wielkiej rozpiętości stylistycznej. Jest wśród nich senna ballada Bola mnie nogi, jest przekorna deklaracja Nie wiem o trawie (jedyne utwór z tego projektu, który przetrwał w jego repertuarze estradowym). Żebrak bo żebrze to dzika, ekspresyjna pieśń zbójcka, skontrastowana z liryczną apoteozą brzozy - panny młodej, której białe "bandaże boże" symbolizują bezbronność i niewinność. Zwraca uwagę skala głosu Grechuty, rozpoczynającego utwór basem, by skończyć go w wysokim rejestrze tenoru.

Psalm O Magdaleno otwiera brawurowo wykonana partia a cappella, a zamyka recytacja fragmentu Autoportretu Nowaka, wiersza z tomu "Kolędy stręczyciela" (1962). Jest to utwór o zmieniającej się niemal z taktu na takt płynnej, rozwijającej się formie, ale żadna z zamieszczonych tu kompozycji nie odznacza się tak rozbudowaną strukturą, jak kolęda karczmarza, Pod ubogie niebo. Jest to kompozytorskie arcydzieło Marka Grechuty, utwór, który sam artysta zalicza do swych największych dokonań. Mamy tu całe PIEŚNI w jednej kropelce: "90-sekundową operę", której dynamika i kontrasty aranżacyjne wystarczyłyby do zbudowania monumentalnego dzieła muzycznego. Nigdy wcześniej nie wtopiono tak wielu muzycznych treści w tak miniaturową formę.

Tę niezwykle mozaikę psalmów, ballad i przewrotnych, świeckich kolęd, zamyka - paradoksalnie - psalm dziecinny, Dzieciństwo moje. Wiersz, tak intymny dla poety, wprowadza element spokoju i łagodności. I koi "odwiecznie jątrzącą się ranę"...

Podobnie jak w SZALONEJ LOKOMOTYWIE (do tekstu Stanisława Witkiewicza), także w PIEŚNIACH harmonia muzyki i słów jest pełna, skończona, absolutna. Jednak poetycki świat Nowaka jest bardziej złożony (przez co bardziej hermetyczny), niż majaczenia i wizje Witkacego. Poezja Nowaka - symboliczna, pełna kontrastów i paradoksów, ale przede wszystkim metafizyczna, unosząca się ponad czasem i obok przestrzeni - znalazła w muzyce Grechuty nie tylko ilustrację, ale... reprezentację.

Marek Grechuta – Piesni Do Slow Tadeusza Nowaka (1979)

Written by bluelover

Friday, 11 May 2012 17:04 - Last Updated Friday, 15 January 2016 20:22

Grechuta osiągnął w PIEŚNIACH rzecz zgoła niemożliwą - stworzył "wokół" poezji Nowaka odmienny od wszystkich dotąd znanych, niepowtarzalny muzyczny świat. ---empik.pl

download: [4shared](#)

[back](#)